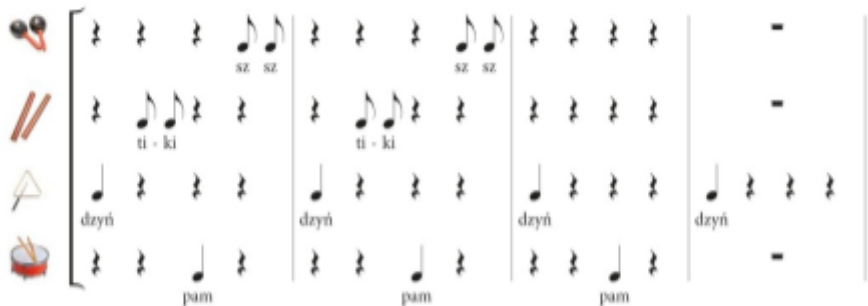

Zadanie z Muzyki. SP kl. 4 2B 30.03.2020

1. Przeczytaj historię o instrumentach perkusyjnych, **str 79**.
2. Zapoznaj się z instrumentami : perkusyjne niemelodyczne, **str 80-81**.
3. Posłuchaj uważnie brzmienie instrumentów perkusyjnych niemelodycznych.

Instrumenty perkusyjne wykorzystywane są w muzyce różnych krajów.

Pierwszy instrument muzyczny powstał prawdopodobnie przez przypadek. W odległej przeszłości jeden z naszych przodków zauważył, że odgłos uderzenia kijem o drzewo płoszy dzikie zwierzęta. Od tej pory ludzie odstraszały w ten sposób intruzów. Z czasem wymyślili więcej narzędzi wydających dźwięki w wyniku uderzania lub potrząsania. Te najprostsze **instrumenty perkusyjne** służyły na przykład do zwoływania mieszkańców osady na naradę albo do wykonywania muzyki podczas obrzędów plemiennych. Uznajemy je za najstarsze instrumenty świata.

Obecnie istnieje wiele różnych instrumentów perkusyjnych. Grupę tę dzieli się na instrumenty **melodyczne**, wydające dźwięk o określonej wysokości, oraz **niemelodyczne**, w których wypadku nie można ustalić wysokości dźwięku.

A to ciekawe!

Instrumenty perkusyjne wykorzystywano do komunikowania się na duże odległości. Niektóre plemiona żyjące w Afryce do dziś używają w tym celu **tam-tamów** – dużych bębnów z wydrążonych pni drzew.

MUZYCZNY SŁOWNICZEK

Instrumenty perkusyjne – instrumenty, z których dźwięk wydobywa się przez uderzenie, pocieranie lub potrząsanie.

Instrumenty perkusyjne niemelodyczne

Tamburyn

Potrząsamy obręczą z metalowymi krążkami.

- 1 Odmianą tamburynu jest bębenek baskijski, czyli tamburyn z błoną rozpiętą na obręczy.

Bęben wielki

Uderzamy w membranę pałką pokrytą filcem.

Wolfgang Amadeusz Mozart [czytaj: mocart], uwertura do opery *Uprowadzenie z seraju*, fragment

Werbel

Uderzamy w membranę drewnianymi pałeczkami.

- 1 Pod dolną membraną rozpięte są metalowe sprężyny, które sprawiają, że instrument ma szeleszczące brzmienie.
- 2 Maurice Ravel [czytaj: moris rawel], *Bole-ro*, fragment początkowy

- 🎵 – sposób gry
- 1 – dodatkowe informacje
- 🎧 – utwór z wykorzystaniem instrumentu

A to ciekawe!

W najstarszych kulturach ludzie uważali bęben za przedmiot święty. Grać na nim mogła tylko osoba o specjalnych umiejętnościach i uprawnieniach.

Bongosy

Uderzamy w membrany palcami.

- 1 Bongosy pochodzą z Kuby. Są to dwa połączone ze sobą bębny o różnej wielkości.

Kołatki, czyli kastaniety
Potrzęsamy instrumentem, przez co wywołujemy ruch drewnianych muszelek, które uderzają o siebie.

1 Dawniej kastaniety były wytwarzane z drewna kasztanowca, którego łacińska nazwa brzmi *Castanea* [czytaj: kastanea]. Stąd pochodzi nazwa instrumentu.

Drewienka, czyli klawesy

Uderzamy drewnianą pałeczką w drugą pałeczkę.

Talerze, czyli czynele

Uderzamy dwoma talerzami o siebie albo drewnianą pałką w pojedynczy talerz.

1 Talerze były znane już w starożytności. Muzycy w orkiestrze zastosowali je po raz pierwszy w XVIII wieku. Zaliczamy je do instrumentów niemelodycznych.

2 Piotr Czajkowski, uwertura *Rok 1812*, fragment

Gong

Uderzamy pałką w metalową płytę.

1 Gong jest instrumentem pochodzącym z Chin.

2 Piotr Czajkowski, *Final z suity* [czytaj: su-ity] baletowej *Śpiąca Królewna*, fragment

Grzechotki, czyli marakasy

Potrząsamy instrumentem, a ruch ziaren znajdujących się w jego wnętrzu wywołuje dźwięk.

Posłuchajmy...
= Brzmienie instrumentów perkusyjnych niemelodycznych i melodycznych

<https://www.youtube.com/watch?v=8TxXpGaXkk>

<https://www.youtube.com/watch?v=YI1fAfdDhhM>

<https://www.youtube.com/watch?v=aenK0FN4cww>

<https://www.youtube.com/watch?v=qEtEMpphMK0>

<https://www.youtube.com/watch?v=Twdz2TH3LIE>

<https://www.youtube.com/watch?v=ljrBQIE8m5E>

<https://www.youtube.com/watch?v=FV7BSYEVF8E>

https://www.youtube.com/watch?v=e3aP8yD5L_s

<https://www.youtube.com/watch?v=2hAZqAoHUbw>

<https://www.youtube.com/watch?v=ON28ryxzaEg&list=PLmxU8wg1NKKd4xPyp5xAMYeFCsniLR1JJ>

https://nowasp.ebooki.nowaera.pl/viewer/page/Muzyka/kl4/books/580/5/580-v5_epub/OEBP_S/Text/Index.html?title=TXV6eWthlExla2NgYSBtdXp5a2kga2wulDQ=#4ea589f6352f4e7baa2246a028833690

